

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการศึกษาค้นคว้าทั้งหมดในเรื่อง “มาตรการทางกฎหมายสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ศึกษากรณีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกัน” เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าอิสระ ในฉบับนี้ที่ทางผู้ศึกษาได้ทำการศึกษามาแล้วตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 4 อีกทั้งยังรวมไปถึงการจัดทำข้อเสนอแนะที่ผู้วิจัยได้ค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ด้วย ซึ่งได้มีการเรียบเรียงและนำเสนอเนื้อหาสาระของการศึกษาไว้เป็นลำดับขั้น

กฎกระทรวงกำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกัน พ.ศ. 2547 นั้นถือเป็นมาตรการทางกฎหมายที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองแก่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกัน โดยเฉพาะ ซึ่งเป็นกฎกระทรวงที่กำหนดขึ้นบังคับใช้โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 มาตรา 28 วรรคหนึ่ง และมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อันเป็นมาตรการทางกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้ข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้า หรือที่เรียกว่า Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPs) ที่ได้วางหลักการขึ้นพื้นฐานในเรื่องของการให้ความคุ้มครองแก่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์อันมีลักษณะเป็นสิ่งที่ใช้บ่งชี้ว่าสินค้านั้นมีแหล่งกำเนิดในดินแดนของประเทศสมาชิกหรือท้องถิ่นในดินแดนนั้น

การนำหลักการภายใต้ข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้าโดยบัญญัติไว้เป็นกฎหมายภายในของไทยนั้น เป็นการนำมาประยุกต์ใช้ในรูปแบบการแปรสภาพตามหลักการของการนำกฎหมายระหว่างประเทศมาใช้เป็นกฎหมายภายใน ซึ่งเป็นการดำเนินการโดยฝ่ายนิติบัญญัติผ่านกระบวนการพิเศษในการรับเข้ามาเป็นระบบกฎหมายภายในเสียก่อน เนื่องจากประเทศไทยนั้นถือเป็นรัฐที่สนธิสัญญาไม่อาจมีผลบังคับใช้โดยตรงได้จึงจำเป็นต้องทำการแปรสภาพกฎหมายระหว่างประเทศเหล่านั้นเสียก่อนจึงจะทำการตราขึ้นบังคับใช้เป็นกฎหมายภายในได้ ซึ่งหลักการพิจารณาในเรื่องของการกำหนดมาตรการที่สอดคล้องกับข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้า (TRIPs) นั้น จะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญทั้งหมด 3 องค์ประกอบ อันได้แก่ มาตรฐานขั้นต่ำ ถ้อยคำตามตัวอักษร และเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยใน

ที่นี้จะเป็นการพิจารณาจากข้อ 23 (3) ในข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้า (TRIPs) ซึ่งบทบัญญัติที่กำหนดระดับการให้ความคุ้มครองต่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์อันจะถือได้ว่าเป็นมาตรการในการสร้างความแตกต่างให้กับสินค้าเฉพาะอย่างที่เหมาะสมหรือป้องกันโดยมีวัตถุประสงค์หลักเป็นในเรื่องของการแก้ไขปัญหาการก่อให้เกิดความสับสนหลงผิดแก่ผู้บริโภคถึงแหล่งที่มาหรือแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้านั้นเอง

จากที่กล่าวมาทั้งหมดในข้างต้นนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ทำการแบ่งการศึกษาในเรื่องมาตรการทางกฎหมายสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในกรณีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมหรือป้องกันออกเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญๆ ดังต่อไปนี้

1) ปัญหาความไม่ชัดเจนของกฎกระทรวงกำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมหรือป้องกัน พ.ศ. 2547 ตามมาตรฐานขั้นต่ำของข้อตกลง TRIPs

สำหรับการศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นของความไม่ชัดเจนของกฎกระทรวงกำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมหรือป้องกัน พ.ศ. 2547 นี้ ผู้วิจัยทำการจำแนกประเด็นการพิจารณาออกตามสาระสำคัญของหลักการมาตรฐานขั้นต่ำของข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้า ดังต่อไปนี้

ปัญหาความไม่ชัดเจนที่ไม่สอดคล้องกับข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้า (TRIPs) ในประเด็นของหลักความเป็นธรรมในแง่ของการตีความตามตัวอักษร

เมื่อทำการตีความตามตัวอักษรตามบทบัญญัติของไทยที่เกี่ยวข้องกับการให้ความคุ้มครองแก่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์แล้วจะเห็นได้ว่า มาตรการทางกฎหมายของไทยไม่ได้มีการบัญญัติหลักการในเรื่องของการคำนึงให้มีการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมแก่ผู้ผลิตทุกฝ่ายตามที่ข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้า (TRIPs) กำหนดไว้แต่อย่างใด แม้ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็ตาม ซึ่งการดังกล่าวนี้อาจส่งผลเสียเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกับการที่นายทะเบียนจะต้องใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะให้มีการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่ชัดเจนดังกล่าวให้หมดไป ทั้งนี้ ก็เพื่อให้การบังคับใช้กฎกระทรวงกำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมหรือป้องกัน

พ.ศ. 2547 นั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบังคับใช้เพื่อให้ความคุ้มครองแก่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ฟ้องหรือเหมือนกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ปัญหาความไม่ชัดเจนที่ไม่สอดคล้องกับข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้า (TRIPs) ในประเด็นของถ้อยคำและเจตนารมณ์

การตราพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงกำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือฟ้องกัน พ.ศ. 2547 ขึ้นบังคับใช้นั้นเป็นการดำเนินการประยุกต์ใช้หรือการแปรสภาพกฎหมายระหว่างประเทศมาใช้เป็นกฎหมายภายในของไทย โดยผ่านขั้นตอนของฝ่ายนิติบัญญัติด้วยการแปลความจากภาษาต่างประเทศมาแปลให้เป็นภาษาไทย ซึ่งย่อมที่จะก่อให้เกิดปัญหาตามมาได้เนื่องด้วยข้อจำกัดทางด้านภาษาที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งการวิเคราะห์ปัญหาความไม่ชัดเจนที่ไม่สอดคล้องกับข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้า (TRIPs) ในประเด็นของถ้อยคำและเจตนารมณ์นั้น จะเป็นการพิจารณาในประการว่ามาตรการทางกฎหมายของไทยนั้นได้บัญญัติวางหลักให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำของข้อตกลงระหว่างประเทศฉบับดังกล่าวแล้วหรือไม่ แต่ทั้งนี้ ประเทศไทยเองก็สามารถที่จะทำการตรากฎหมายเพื่อให้ความคุ้มครองแก่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้ครอบคลุมและชัดเจนมากขึ้นเพียงใดก็ได้ แต่จะไม่สามารถจำกัดหรือด้อยสิทธิในการคุ้มครองให้ต่ำไปกว่าข้อตกลงระหว่างประเทศได้นั้นเอง

แต่อย่างไรก็ตาม ข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้า (TRIPs) กลับไม่ได้มีการให้คำนิยามของคำว่า “Homonymous Geographical Indications” ไว้ว่าหมายถึงสิ่งใด ประเทศสมาชิกที่จะนำหลักการดังกล่าวไปบัญญัติไว้ในมาตรการทางกฎหมายภายในประเทศของตนนั้นก็ทำได้แต่เพียงการอนุมานถึงหลักการดังกล่าวเอาเองเท่านั้น ซึ่งหลักการดังกล่าวนี้ได้มีการบัญญัติไว้ใน The Geographical Act 2014 แห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ ซึ่งได้กำหนดคำนิยามของ “Homonymous Geographical Indications” ซึ่งได้มีการกำหนดนิยามความหมายของคำดังกล่าวเอาไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ ก็เพื่อลดภาระในการตีความตามกฎหมายของคำดังกล่าวของศาลลง

ในประการต่อมาเมื่อทำการวิเคราะห์ในแง่ที่ว่าหากไม่ระบุคำนิยามคำว่า “Homonymous Geographical Indications” เอาไว้จะทราบได้อย่างไรว่าชื่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์นี้จะเหมือนหรือฟ้องหรือไม่นั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการหยิบยกบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ในมาตรา 6 ขึ้นมาศึกษาประกอบเพื่อทำการเปรียบเทียบนั้นจะเห็นได้ว่ากฎหมายเครื่องหมายการค้าฉบับดังกล่าวนี้ ถือเป็นกฎหมายที่มุ่งประสงค์คุ้มครองผู้บริโภคอีกฉบับหนึ่งที่มีหลักการในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภคให้หลงผิดในตัวเจ้าของสินค้าหรือแหล่งกำเนิดนั้นมีความใกล้เคียงและเทียบเคียงได้กับกฎหมายคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จึงอาจ

ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการระบุนิยามความหมายของคำดังกล่าวเอาไว้อย่างชัดเจนขึ้นแต่อย่างใด แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยก็ยังมีความเห็นในทิศทางที่ว่าจะต้องทำการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกัน พ.ศ. 2547 ให้ชัดเจนถึงการป้องกันการสับสนหลงผิดของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น ซึ่งการดำเนินการในกรณีเช่นนี้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้า (TRIPs) ได้มากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ เมื่อได้ทำการจากการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาในประเด็นดังกล่าวในข้างต้นนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่ากฎหมายไทยที่มีความเกี่ยวข้องข้องกับการให้ความคุ้มครองแก่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกันนั้นยังมีจุดบกพร่องที่สมควรได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในกฎกระทรวงกำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกัน พ.ศ. 2547 ทั้งนี้ ก็เพื่อให้การบังคับใช้กฎกระทรวงฉบับดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันจะก่อให้เกิดประสิทธิผลที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และยังเป็นการช่วยลดปัญหาความสับสนหลงผิดของผู้บริโภคและสร้างความเท่าเทียมให้แก่ผู้ผลิตที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้อีกด้วย

2) ปัญหาการให้ความคุ้มครองที่ไม่เท่าเทียมกันที่เกิดขึ้นในกรณีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สำหรับสินค้าทั่วไป กับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สำหรับสินค้าเฉพาะอย่าง

สำหรับประเด็นปัญหาในเรื่องของความไม่เท่าเทียมกันในกรณีของการให้ความคุ้มครองแก่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยผู้วิจัยทำการวิจัยในแง่มุมของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในสินค้าทั่วไปแต่อาจมีชื่อเหมือนหรือพ้องกัน ในประเด็นดังกล่าวนี้ถือเป็นปัญหาที่ได้มีการถกเถียงและเจรจากันมาเป็นเวลานาน โดยแนวคิดในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้เป็นในเรื่องของการขยายความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในระดับพิเศษให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้นนอกเหนือไปจากการให้ความคุ้มครองแก่ไวน์และสุราดังเดิม ทั้งนี้ ก็เพื่อส่งเสริมสินค้าที่มีลักษณะเป็นภูมิปัญญา หรือสินค้าท้องถิ่นให้ได้รับความคุ้มครองในระดับที่สูง ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นตรงกับแนวคิดดังกล่าวที่ว่า การให้ความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกันตามของกฎกระทรวงกำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกัน พ.ศ. 2547 ควรที่จะกำหนดการให้ความคุ้มครองให้ครอบคลุมไปถึงสินค้าประเภทอื่น ๆ อันมีลักษณะเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยด้วย เหตุเพราะประเทศไทยก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีสินค้าจำพวกภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก

อีกทั้ง หากทำการพิจารณาถึงประเด็นปัญหา และข้อดีของการขยายความคุ้มครองประกอบกับแนวโน้มของการขยายความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่นอกเหนือไปจากไวน์และ

สุราตามข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้านั้น จะเห็นได้ว่าหากไทยไม่ทำการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการในการให้ความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือป้องกันอย่างทันที่วงที่แล้วนั้นอาจส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมของประเทศได้ ซึ่งอาจนำไปสู่การฟ้องร้องดำเนินคดีทั้งในระดับผู้บริโภค โภคกับผู้ประกอบการ หรือผู้ประกอบการด้วยกัน หรือแม้แต่การดำเนินคดีในระดับประเทศก็เป็นได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในเรื่องมาตรการทางกฎหมายสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในกรณีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือป้องกันระหว่างกฎหมายไทยกับข้อตกลงระหว่างประเทศกฎหมายต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าในข้อตกลงระหว่างประเทศและกฎหมายต่างประเทศนั้นได้มีการบัญญัติหลักการ เงื่อนไขและการดำเนินการที่แตกต่างไปจากหลักการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือป้องกัน พ.ศ. 2547 ของไทย จึงทำให้มาตรการดังกล่าวยังไม่อาจให้ความคุ้มครองแก่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือป้องกันได้อย่างครอบคลุมเพียงพอที่จะสร้างความเท่าเทียมและเป็นธรรมให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ ซึ่งจากการที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาดังกล่าวแล้วนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในกรณีดังกล่าวดังต่อไปนี้

1) เห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือป้องกัน พ.ศ. 2547 ให้ความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของการเพิ่มข้อความที่เหมาะสมเรื่องการศึกษาความคล้ายหรือพ้อง โดยการเพิ่มเติมบทบัญญัติในกฎกระทรวง ข้อความว่า “ต้องไม่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือป้องกันจนทำให้สาธารณชนสับสนหลงผิดในแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้า” เพื่อลดปัญหาการใช้ชื่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือคล้ายกัน ป้องกันการเกิดความสับสนหลงผิดในแหล่งภูมิศาสตร์ที่แท้จริงของสินค้าแก่ผู้บริโภคด้วย นอกจากนี้ กฎกระทรวงยังอาจต้องกำหนดเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยให้ส่วนราชการที่กำกับดูแลกฎหมายสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ใช้อำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ให้อำนาจแก่อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา ออกคำสั่งกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง คู่มือการตรวจสอบคำขอรับความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยระบุถึงหลักเกณฑ์เงื่อนไขการสร้าง ความแตกต่างระหว่างสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือป้องกันได้เป็นข้อๆ ทั้งนี้

ก็เพื่อให้การบังคับใช้กฎกระทรวงกำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกัน พ.ศ. 2547 นั้นสามารถบังคับใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายฉบับดังกล่าวเป็นไปอย่างโปร่งใส ลดอำนาจนายทะเบียนและคณะกรรมการสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ลง อันจะก่อให้เกิดความเท่าเทียมโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและการฉกฉวยโอกาสในทางการค้าที่นำไปสู่การแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมได้อีกด้วย

2) เห็นควรให้มีการบัญญัติหลักในเรื่องของความเท่าเทียมขึ้นบังคับใช้ในมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกัน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับหลักการภายใต้ข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้า (TRIPs) อันเป็นต้นร่างของการบัญญัติมาตรการดังกล่าวขึ้นบังคับใช้ภายในประเทศ ทั้งนี้ก็เพื่อให้การดำเนินการตามพันธกรณีของไทยนั้นเป็นการดำเนินการที่เป็นไปตามหลักการมาตรฐานขั้นต่ำที่ข้อตกลงฉบับดังกล่าวได้วางไว้ และยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการให้ความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของไทยให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย โดยอาจกำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกัน พ.ศ. 2547 ข้อ 2 เพิ่มเติมข้อความว่า “ให้สร้างเงื่อนไขการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกันโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย” การกำหนดรายละเอียดนี้เป็นการนำหลัก Equitable Treatment มาบังคับใช้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำที่ข้อตกลง TRIPs ได้กำหนดไว้

3) เห็นควรให้มีการขยายความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกันของไทยให้ครอบคลุมไปถึงสินค้าประเภทอื่นนอกเหนือจากไวน์ สุรา ข้าวและไหมตามข้อ 1 แห่งกฎกระทรวงกำหนดรายชื่อประเภทสินค้าเฉพาะอย่างและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เหมือนหรือพ้องกัน พ.ศ. 2547 โดยการเพิ่มเติมกลไกการให้ความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในระดับธรรมให้สูงขึ้น โดยอาจกำหนดแยกหมวดการให้ความคุ้มครองสินค้าทั่วไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้ชัดเจน เหตุเพราะประเทศไทยนั้นมีสินค้าที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นจำนวนมากที่ทั้งมีเอกลักษณ์เฉพาะ มีคุณภาพ และมีความเชื่อมโยงกับท้องถิ่นโดยตรงที่ควรได้รับการคุ้มครอง ทั้งนี้ ก็เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ตลอดจนขยายตลาดการค้าภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยไปสู่ตลาดโลก และยังเป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึงอีกด้วย

4) เห็นควรให้มีการรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสื่อมวลชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป เพื่อให้มีความตระหนักถึงความสำคัญของสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้

ทางภูมิศาสตร์ โดยส่งเสริมทัศนคติ ค่านิยมและพฤติกรรม เพื่อให้หันมาบริโภคสินค้าภูมิปัญญาของไทยให้มากยิ่งขึ้น

5) สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จะได้รับการส่งเสริมพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ด้วยการร่วมแรงร่วมใจของชุมชนและส่วนงานราชการภายในจังหวัด ชุมชนต้องพึงระลึกเสมอว่าการถ่ายทอดภูมิปัญญาและการอนุรักษ์ทรัพยากรที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาตินั้นเป็นสิ่งที่ควรหวงแหนไว้ เป็นสัญลักษณ์ที่บ่งชี้ได้ว่าสินค้าเหล่านั้นมีคุณภาพ ชื่อเสียง มีเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนสินค้าชนิดเดียวกันจากแหล่งอื่น นอกจากนี้ ส่วนราชการภายในจังหวัดต้องให้ความสำคัญในการสร้างตลาด สร้างโอกาสทางการค้าให้แก่กลุ่มชุมชนผู้ผลิตอยู่เสมอ และต้องพึงพานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำระบบควบคุมคุณภาพสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทั้งนี้ เพื่อให้ชุมชนได้รับประโยชน์จากการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด